

BEVOEGDHEID BEWEGINGSONDERWIJS:

Betere gymles en breder inzetbare leerkracht

TEKST MARIJKE NIJBOER

Leerkrachten kunnen sinds 1 juli 2015 met behulp van de Lerarenbeurs hun bevoegdheid halen voor het geven van bewegingsonderwijs. Dat moet een push geven aan de kwaliteit van de gymlessen. Bovendien worden leerkrachten zo breder inzetbaar. Wie op zijn school echt een voortrekkersrol gaat spelen rond bewegen en gezondheid, zou in aanmerking kunnen komen voor LB-inschaling.

Wie bewegingsonderwijs wil geven aan groep drie tot en met acht, moet daarvoor gekwalificeerd zijn. Leerkrachten die daarvoor de Lerarenbeurs gebruiken, behouden het recht om vanuit diezelfde subsidiepot nog een bachelor- of masteropleiding te volgen. "Sommige scholen hebben niemand in huis met een bevoegdheid voor bewegingsonderwijs," zegt Fred Voncken, programmadirecteur onderwijs, sport, bewegen en gezonde levensstijl bij OCW. "Dat is jammer, want bevoegde leerkrachten geven goede gymlessen. Wij hechten daaraan omdat de motoriek van kinderen de laatste tientallen jaren achteruit is gegaan. Bovendien stimuleert goed bewegingsonderwijs de sociaal-emotionele ontwikkeling en leidt het tot een betere concentratie. Momenteel onderzoeken wetenschappers of goed bewegingsonderwijs ook leidt tot betere leerprestaties." Voncken raadt leerkrachten aan om deze bevoegdheid te halen. "De opleiding biedt je meer inzicht in het nut van te halen. Dat is gelukt: in de sportklas is 35 procent man, in het tweede jaar zelfs de helft. In de reguliere paboklassen is 25 procent man. Van Ark: "Mannen vinden de vele doe-activiteiten prettig. Ze zitten in een klas met meer mannen, maar ook de meiden in de sportklassen zijn echte doeners."

Iedereen gymleerkracht?

Het is heel mooi dat leerkrachten nu via de Lerarenbeurs hun bevoegdheid voor bewegingsonderwijs kunnen

behalen, vindt Adrie Groot, voorzitter van het College van Bestuur van Stichting Flore in Heerhugowaard. Toch is hij ook kritisch. "Ik vind dat de pabo moet leiden tot een diploma voor het geven van compleet regulier onderwijs, inclusief gym. Waarom moet er apart worden opgeleid voor dat vak? Straks wordt onder druk van de creativiteitssector handvaardigheid eruit gehaald, en het jaar daarop muziek. Zo kleed je dan de hele opleiding uit."

De bestuurder: "De kracht van het basisonderwijs is de pedagogiek. Wij kijken naar de hele context. Het is juist zo krachtig dat die pedagogiek wordt doorgezet in de verschillende vakken, inclusief het bewegingsonderwijs. De beste en simpelste oplossing is wat mij betreft om de accreditatie voor bewegingsonderwijs terug te brengen naar de reguliere pabo-opleiding."

'Meer dan alleen pedagogiek nodig'

"Uiteraard besteden wij ruimschoots aandacht aan pedagogiek," reageert Monique van Ark. "Maar het geven van veilig, actief, leerzaam en leuk bewegingsonderwijs vergt daarnaast veel meer. Je moet onder andere verstand hebben van alle leerlijnen (springen, bewegen op muziek, doelspelen, balanceren, enzovoort), de motorische ontwikkeling van kinderen, de verschillende manieren van het (aan)leren van motorische vaardigheden, differentiëren en organiseren. Dit past niet binnen het reguliere pabo curriculum."

Pabo-sportklas helpt bij sportdag van basisschool de Morskring in Leiden.

Daarnaast vindt zij dat niet elke pabo-student geschikt is om goed bewegingsonderwijs te geven. "Je moet zo'n certificaat alleen laten halen door mensen die daar voor kiezen vanuit intrinsieke motivatie. Bewegingsonderwijs geven is echt een vak. Als je alleen twee lesjes per week geeft aan je eigen klas, verbeter je jezelf niet; dan kom je nooit verder dan 'startbekwaam'."

Talenten beter inzetten

Van Ark pleit ervoor om de bevoegde mensen met een echte affiniteit voor bewegingsonderwijs naast hun onderwijsstaak een of twee dagen per week de gymlessen voor hun collega's te laten verzorgen. De andere collega's

kunnen ook op die manier hun talenten voor de school inzetten, bijvoorbeeld op het terrein van beeldende vorming of muziek.

Dat idee sluit naadloos aan bij hoe bestuurder Groot de toekomst van het onderwijs ziet. Groot: "Het hebben van een specialisme zal steeds belangrijker worden. In het onderwijs van de toekomst zal het kind vanuit een veilige basisgroep uitgedaagd worden om fysiek en digitaal op verkenning te gaan. Leerkrachten moeten breed inzetbaar zijn en zullen samenwerken met pedagogisch medewerkers, specialisten, universitair docenten, spelbegeleiders, app-bouwers, kunstenaars, noem maar op."

LB-inschaling

Scholen kunnen met behulp van de functiemix stimuleren dat hun leerkrachten zich blijven ontwikkelen en hun talenten inzetten voor de hele school. De functiemix kan nu bijvoorbeeld al worden ingezet om leerkrachten met een bevoegdheid voor bewegingsonderwijs, eventueel aangevuld met opleiding tot coördinator Gezonde School, een LB-inschaling te bezorgen. "Dat is voorstelbaar, zeker bij een schoolbestuur met een visie waarin bewegingsonderwijs een stevige positie heeft," zegt Dian van Erp van de PO-Raad. "Als zo'n collega echt de visie van de school op bewegen uitdraagt en andere collega's daarbij ondersteunt en informeert, is zo'n inschaling best logisch." ■